

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пош.
Конто почт. шва. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рубрикі не змінюються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в країні 4/20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фл., Італії
750 зл., Німеччині 750 зл.,
Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Руму-
нії 150 лей, Болгарії 750 зл.,
Австрії 750 зл. Залиш-
ається 1 дол.

**В справах оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

З польської пропаганди в Європі.

Париж, липень.

Минулого місяця, 13-го, ліберальний французький журнал „L'Europe Nouvelle“, присвячений загальним питанням європейської політики та дипломатії, видав окреме число, присвячене Польщі. Цей випуск складається виключно зі статей польських визначних політиків: Скішинського, прем'єра Грабського, Скорського, Ратая, Домбського, Польовського, Тугута і т. п. сметанки.

Всі ці статті можна поділити на два роди: на красномовні та інформаційні. Красномовні, які починаються вступною мін. закорд. справ Скішинського, мають на меті переконати Європу, що Польща є „угольним каменем Європи, якої склепіння підтримує своїм існуванням“. До цієї думки мав доддатись Наполеон у самотній міркуванні на острові св. Олени. Ці аргументи довели його до такого висновку, історії невідомо; гр. Скішинський задовольняється ствердженням, що само географічне положення Польщі вказує вже на її важливу роль: вдержувати „на тиску архітектурних мас, які складаються на демократичній будівлю Європи“. Польщу — згідно з його словами — будуть завжди атакувати вороги демократії.

Усі статті задовольняються такою стилістичною аксіомою. На жаль, ні в одній автор не сказав: хто не вірить, нехай приїде до нас і переверить. Бувший редактор „Кур'єра Львівського“ і голова риської делегації, Домбський, заповує в трьох словах усю „східну політику Польщі: Росію, Балтійські провінції, Литву, Румунію“. Цей заголовок є в чудовій гармонії з таким уступом статті: „Найцікавішим питанням вирішення риських договорів є питання кордонів. Їм бракує до того, щоб всі могли задовольнити. Головно треба підкреслити становище російських емігрантів, які докоряють Польщу, що вона надто далеко посунула свої кордони на схід, на території сучасно-російські. Тут насувається питання спростування: Польща чи в одному пункті не до-торкає Росії; вона межує з країною та Білоруссю, якої незалежність була виразно признана риським договором і в користь якої Польща зреклась прав (?? — Ред.), яких могла боронити, бо ці землі належали до давньої Польщі. Розумієте нюанси? Росіянам доводиться сказати: „зась до України“ і Українцям: „зась до риського договору“, який був підписаний Польщею в російську державу.

У внутрішній польській політиці можна навіть не признавати слова „український“, а в закордонній, коли пишеться на сторінках журналу, де самі редактори є вже настільки зорієнтовані, хто живе в Галичині, скрізь, послідовно, патетично написане руюко польських міністрів „ukrańien“, а не „tu hène“.

Послухайте слідувачого уступу: „Сучасна Польща має приблизно половину території, яку мала колись: очевидний доказ, що в моменті підписування договору вона не брала за підставу історії, але реальне становище. Коли трапляється, що сучасний кордон переходить у численних пунктах етнографічні межі Польщі, причину цього треба шукати в історичній явищі взаємного переміщення етнічних груп на Сході, внаслідок чого майже неможливо перевести демаркаційну лінію між Польщею і сусідом. Польський вплив простягається далеко поза східний кордон, який є тільки компромісовою лінією національної рівноваги; в дійсності мільйони Польків знаходяться поза межами сучасної польської держави“.

Чи розумієте вже, як можна чудово єднати реальну політику з історією? І чому ні. Кілька мільйонів Німців, які живуть в Австрії і які є під впливом німецької культури і які не є перемішані з нішим народом, не можуть потрапити у межі німецької держави?

Спеціаліст від національних меншостей, Тугут, розвиває несподівану думку п. Домбського: Яким робом стільки Українців та Білорусів попало в кордоні Польщі? — таким розясненням: „З огляду на те, що не існує ніякої незалежної української або білоруської держави, землі, які замешкують Українці та Білоруси, збільшили би тільки російську державу“. Українці та Білоруси є, в переконанні п. Тугута, мертвим предметом, який згубився і за яким ніхто не зголошується, отже треба ним зацікавитись, щоб марно не пропав. Ця політика чудово відповідає аргументам п. Домбського, який застерігається проти того, щоб європейські держави вмішувались у риський договір: „Не робім щасливих проти їх волі“.

Стаття п. Тугута є архитвором своєрідної дипломатії. Він пише скрізь так: „Національні меншості повинні перш усього мати забезпечення матеріальний добробут, що найменше у скромних межах того, що мали перед війною“. Кажучи, що повинно бути, а промовчути те, що є, хоче витворити враження,

що все є на якнайкращім шляху до здійснення. Послухайте: „Гадаю, що треба йти до мети етапами: першими ступінцями є закони про права мови, прийняті варшавським сеймом минулого року“. Все питання національних меншостей у Польщі виключно основане на матеріальних інтересах: населення потрібно більше гроша. А т. зв. „кресів“? Не повірте, що вони є для Польщі — економічним клопотом, бо „дають дуже мало гроша до переманного сякобу“. У той самий момент, коли появилася ця стаття, п. Тугут подався до димідів, закликаючи, що остаточно втрата надії на оздоровлення „кресів“, при такій адміністрації, яка там панує“, а Французів впевняє, що вірить в еволюцію демократичного духа в Польщі і в мир між її народами.

Бувший прем'єр Понковський інформує про шкільництво так: „Українці, які мають тільки 14/3 проц. населення, мають 11/4 проц. шкіл з викладавою мовою українською“. Чужинцеві повинен мати з цього враження, що Україні є так само розсіпані в Польщі, як Поляки у світі.

Всі статті у вразливих справах задовольняються натяками, які проходять мимо фактів. Навіть у біографічних записках про авторів статтей пускаються такі інформації: нпр. пос. Недазковскі є автором „проекту автономії польських провінцій, на яких живуть Українці“. І так скрізь: по суті не сказано ані словечка правди. Таке офіційне число пропаганди в поважнім французьким журналі є найкращим доказом, на що можна дозволити собі, інформуючи Французів не то про Схід, а про „угольний камінь Європи“. Коли політики та дипломати менших новоповсталих держав, які є добре поінформовані про внутрішні справи Польщі, прочитують такий випуск, — щойно тоді зрозуміють, що значить „дипломатична“ пропаганда! п. п.

Порішили...

Дальше III. читання земельного закону. — Нодий концерт. — Поправка про „пропаганду“. — Трагікомічний епізод. — Ухвалення закону мексиканським конгресом. — Соймові ферії.

В понеділок 20. липня польський сейм приступив до дальшого голосування над поправками, зголошеними до третього читання закону про парцеляцію і осадництво. При 203-тій поправці до статті про відшкодування, відзвалися голоси на лівій: „Геть з відшкодуванням!“, і одночасно загуділа автомобільна трубка, роздався свист і застучали п'ястучки об пульти. Не зважаючи на уліпнення маршалка і на оголошення, що посол Воевудзкий (незал. партія хлопська) виключений на 3 засідання, галас на лавках НРХ, Білорусинів і комуністів не затихав (Українці демонстративно були відсутні).

Гармидер був такий невольний, що голосування значним порядком було неможливе. Тоді біля маршалка зібралися усі лідери партій, які підношенням рук давали знаки своїм клубам, як мають голосувати. Таким робом перегоріло всі 350 поправок. Одного з

найважливіших поправок, проти якої запято боровся Український Клуб, а яку тепер прийнято, є постанова, що від придбання землі є виключені політичні винуватці, яким суцього оречено краю не менше 2-ох літ в'язниці, а також військові депорти (висок. „Пастка“). До ст. 56 прийнято поправку „Визволення“, щодо ґрунта, звільнені від парцеляції в маєтках різничого промислу або високої культури, з яких мають повстати вояцькі господарства, не переходили у львівському воєвідстві 50 гектарів, а в цілій Польщі щодо максимальна норма була 50 га.

Після перегоріло усього поправок оголошено перерву, під час якої опорожнено салю з послів, в галерію з публіки й публіцистів: всіх послів опозиції, які були виключені з засідання та які проте залишилися, весь час на салі галасуючи, соймові мільці („маршалківська сторожа“) винесли зі салі на руках. Зроблено це з великою парадом. Сторожа спершу віддала честь 11 виключеним послам з Білоруського клубу, Незал. Партії Хлопської і зпоміж комуністів, які з великими червоними пірнаними жадли у салі найбільшого засідання, і повідомила їх про наказ усунути їх зі салі. Обструкціоністи заявляють: „Самі не підемо, винесіть нас“. Двох стражників бере посла Бона на руки й виносить його серед оплесків решти послів і салю. „Ody naród do boju“. На протязі найближших хвилин винесено таким робом 10 інших послів.

Після перерви мали приступити до голосування над цілим законом, але раніш посол Дубанович зголосив в імені свого велико-обшарницького клубу вотум недовіри маршалкові сейму Ратасі, як тому, що проводив нарадам над законопроектом „суперечним з конституцією“ і поведився сторонично на користь закону. За висноженням недовіри голосував тільки клуб Дубановича і кількох послів з ендецького ЗЛН.

Опісля перегоріло шість законів у третьому читанні. „Закон“ голосував до 200 послів, „проти“ 99, 12 голосів було неважних. Велика різниця голосів „за“ і „проти“ набере з ґрунту нішого світла, коли зважимо, що всіх послів є 444, отже земельний закон прийнятий на 22 голоси менше ніж половиною законнодатної палати. 142 послів зовсім не брали участі в голосуванні! За законом голосували: ендецькі, хадецькі (христ. левокр.), „Паст“, Жиди, ППС, і НРР.

Після улагодження низки дрібних справ, віце-маршалок Морачевський оголосив соймові літні ферії до 29-го вересня ц. р.

Так закінчилися у сеймі перші закони про виконання „земельної реформи“ і тепер лише дійсність викаже фатальні наслідки наступання події й інтересів працюючих народних мас.

Пам'ятаймо: Рідка Школа — це народна фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Зад. стат. „Діло“ в Львові. Пр. 513.25. У Львові відкрито для читання. Садби-мисливська стаття оркестр на волонтерів. Прокurator прату львів. Садби, jako Trybunał Prekazy wo Lwowie, ze treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dziło“ Nr. 157 (1925) z dnia 18. lipca 1925. w artykułach redakcyjnych pod tytułami: 1) „Jak Złotyśka przystąpiła“ w ostrzech między Nowymi, 2) wzmianka i mianin... a. Hylski... 3) a stał się laborator... a. Hylski... 4) wzmianka o wzmiankach... 5) o powołaniu... 6) o powołaniu... 7) o powołaniu... 8) o powołaniu... 9) o powołaniu... 10) o powołaniu... 11) o powołaniu... 12) o powołaniu... 13) o powołaniu... 14) o powołaniu... 15) o powołaniu... 16) o powołaniu... 17) o powołaniu... 18) o powołaniu... 19) o powołaniu... 20) o powołaniu... 21) o powołaniu... 22) o powołaniu... 23) o powołaniu... 24) o powołaniu... 25) o powołaniu... 26) o powołaniu... 27) o powołaniu... 28) o powołaniu... 29) o powołaniu... 30) o powołaniu... 31) o powołaniu... 32) o powołaniu... 33) o powołaniu... 34) o powołaniu... 35) o powołaniu... 36) o powołaniu... 37) o powołaniu... 38) o powołaniu... 39) o powołaniu... 40) o powołaniu... 41) o powołaniu... 42) o powołaniu... 43) o powołaniu... 44) o powołaniu... 45) o powołaniu... 46) o powołaniu... 47) o powołaniu... 48) o powołaniu... 49) o powołaniu... 50) o powołaniu... 51) o powołaniu... 52) o powołaniu... 53) o powołaniu... 54) o powołaniu... 55) o powołaniu... 56) o powołaniu... 57) o powołaniu... 58) o powołaniu... 59) o powołaniu... 60) o powołaniu... 61) o powołaniu... 62) o powołaniu... 63) o powołaniu... 64) o powołaniu... 65) o powołaniu... 66) o powołaniu... 67) o powołaniu... 68) o powołaniu... 69) o powołaniu... 70) o powołaniu... 71) o powołaniu... 72) o powołaniu... 73) o powołaniu... 74) o powołaniu... 75) o powołaniu... 76) o powołaniu... 77) o powołaniu... 78) o powołaniu... 79) o powołaniu... 80) o powołaniu... 81) o powołaniu... 82) o powołaniu... 83) o powołaniu... 84) o powołaniu... 85) o powołaniu... 86) o powołaniu... 87) o powołaniu... 88) o powołaniu... 89) o powołaniu... 90) o powołaniu... 91) o powołaniu... 92) o powołaniu... 93) o powołaniu... 94) o powołaniu... 95) o powołaniu... 96) o powołaniu... 97) o powołaniu... 98) o powołaniu... 99) o powołaniu... 100) o powołaniu... 101) o powołaniu... 102) o powołaniu... 103) o powołaniu... 104) o powołaniu... 105) o powołaniu... 106) o powołaniu... 107) o powołaniu... 108) o powołaniu... 109) o powołaniu... 110) o powołaniu... 111) o powołaniu... 112) o powołaniu... 113) o powołaniu... 114) o powołaniu... 115) o powołaniu... 116) o powołaniu... 117) o powołaniu... 118) o powołaniu... 119) o powołaniu... 120) o powołaniu... 121) o powołaniu... 122) o powołaniu... 123) o powołaniu... 124) o powołaniu... 125) o powołaniu... 126) o powołaniu... 127) o powołaniu... 128) o powołaniu... 129) o powołaniu... 130) o powołaniu... 131) o powołaniu... 132) o powołaniu... 133) o powołaniu... 134) o powołaniu... 135) o powołaniu... 136) o powołaniu... 137) o powołaniu... 138) o powołaniu... 139) o powołaniu... 140) o powołaniu... 141) o powołaniu... 142) o powołaniu... 143) o powołaniu... 144) o powołaniu... 145) o powołaniu... 146) o powołaniu... 147) o powołaniu... 148) o powołaniu... 149) o powołaniu... 150) o powołaniu... 151) o powołaniu... 152) o powołaniu... 153) o powołaniu... 154) o powołaniu... 155) o powołaniu... 156) o powołaniu... 157) o powołaniu... 158) o powołaniu... 159) o powołaniu... 160) o powołaniu... 161) o powołaniu... 162) o powołaniu... 163) o powołaniu... 164) o powołaniu... 165) o powołaniu... 166) o powołaniu... 167) o powołaniu... 168) o powołaniu... 169) o powołaniu... 170) o powołaniu... 171) o powołaniu... 172) o powołaniu... 173) o powołaniu... 174) o powołaniu... 175) o powołaniu... 176) o powołaniu... 177) o powołaniu... 178) o powołaniu... 179) o powołaniu... 180) o powołaniu... 181) o powołaniu... 182) o powołaniu... 183) o powołaniu... 184) o powołaniu... 185) o powołaniu... 186) o powołaniu... 187) o powołaniu... 188) o powołaniu... 189) o powołaniu... 190) o powołaniu... 191) o powołaniu... 192) o powołaniu... 193) o powołaniu... 194) o powołaniu... 195) o powołaniu... 196) o powołaniu... 197) o powołaniu... 198) o powołaniu... 199) o powołaniu... 200) o powołaniu... 201) o powołaniu... 202) o powołaniu... 203) o powołaniu... 204) o powołaniu... 205) o powołaniu... 206) o powołaniu... 207) o powołaniu... 208) o powołaniu... 209) o powołaniu... 210) o powołaniu... 211) o powołaniu... 212) o powołaniu... 213) o powołaniu... 214) o powołaniu... 215) o powołaniu... 216) o powołaniu... 217) o powołaniu... 218) o powołaniu... 219) o powołaniu... 220) o powołaniu... 221) o powołaniu... 222) o powołaniu... 223) o powołaniu... 224) o powołaniu... 225) o powołaniu... 226) o powołaniu... 227) o powołaniu... 228) o powołaniu... 229) o powołaniu... 230) o powołaniu... 231) o powołaniu... 232) o powołaniu... 233) o powołaniu... 234) o powołaniu... 235) o powołaniu... 236) o powołaniu... 237) o powołaniu... 238) o powołaniu... 239) o powołaniu... 240) o powołaniu... 241) o powołaniu... 242) o powołaniu... 243) o powołaniu... 244) o powołaniu... 245) o powołaniu... 246) o powołaniu... 247) o powołaniu... 248) o powołaniu... 249) o powołaniu... 250) o powołaniu... 251) o powołaniu... 252) o powołaniu... 253) o powołaniu... 254) o powołaniu... 255) o powołaniu... 256) o powołaniu... 257) o powołaniu... 258) o powołaniu... 259) o powołaniu... 260) o powołaniu... 261) o powołaniu... 262) o powołaniu... 263) o powołaniu... 264) o powołaniu... 265) o powołaniu... 266) o powołaniu... 267) o powołaniu... 268) o powołaniu... 269) o powołaniu... 270) o powołaniu... 271) o powołaniu... 272) o powołaniu... 273) o powołaniu... 274) o powołaniu... 275) o powołaniu... 276) o powołaniu... 277) o powołaniu... 278) o powołaniu... 279) o powołaniu... 280) o powołaniu... 281) o powołaniu... 282) o powołaniu... 283) o powołaniu... 284) o powołaniu... 285) o powołaniu... 286) o powołaniu... 287) o powołaniu... 288) o powołaniu... 289) o powołaniu... 290) o powołaniu... 291) o powołaniu... 292) o powołaniu... 293) o powołaniu... 294) o powołaniu... 295) o powołaniu... 296) o powołaniu... 297) o powołaniu... 298) o powołaniu... 299) o powołaniu... 300) o powołaniu... 301) o powołaniu... 302) o powołaniu... 303) o powołaniu... 304) o powołaniu... 305) o powołaniu... 306) o powołaniu... 307) o powołaniu... 308) o powołaniu... 309) o powołaniu... 310) o powołaniu... 311) o powołaniu... 312) o powołaniu... 313) o powołaniu... 314) o powołaniu... 315) o powołaniu... 316) o powołaniu... 317) o powołaniu... 318) o powołaniu... 319) o powołaniu... 320) o powołaniu... 321) o powołaniu... 322) o powołaniu... 323) o powołaniu... 324) o powołaniu... 325) o powołaniu... 326) o powołaniu... 327) o powołaniu... 328) o powołaniu... 329) o powołaniu... 330) o powołaniu... 331) o powołaniu... 332) o powołaniu... 333) o powołaniu... 334) o powołaniu... 335) o powołaniu... 336) o powołaniu... 337) o powołaniu... 338) o powołaniu... 339) o powołaniu... 340) o powołaniu... 341) o powołaniu... 342) o powołaniu... 343) o powołaniu... 344) o powołaniu... 345) o powołaniu... 346) o powołaniu... 347) o powołaniu... 348) o powołaniu... 349) o powołaniu... 350) o powołaniu... 351) o powołaniu... 352) o powołaniu... 353) o powołaniu... 354) o powołaniu... 355) o powołaniu... 356) o powołaniu... 357) o powołaniu... 358) o powołaniu... 359) o powołaniu... 360) o powołaniu... 361) o powołaniu... 362) o powołaniu... 363) o powołaniu... 364) o powołaniu... 365) o powołaniu... 366) o powołaniu... 367) o powołaniu... 368) o powołaniu... 369) o powołaniu... 370) o powołaniu... 371) o powołaniu... 372) o powołaniu... 373) o powołaniu... 374) o powołaniu... 375) o powołaniu... 376) o powołaniu... 377) o powołaniu... 378) o powołaniu... 379) o powołaniu... 380) o powołaniu... 381) o powołaniu... 382) o powołaniu... 383) o powołaniu... 384) o powołaniu... 385) o powołaniu... 386) o powołaniu... 387) o powołaniu... 388) o powołaniu... 389) o powołaniu... 390) o powołaniu... 391) o powołaniu... 392) o powołaniu... 393) o powołaniu... 394) o powołaniu... 395) o powołaniu... 396) o powołaniu... 397) o powołaniu... 398) o powołaniu... 399) o powołaniu... 400) o powołaniu... 401) o powołaniu... 402) o powołaniu... 403) o powołaniu... 404) o powołaniu... 405) o powołaniu... 406) o powołaniu... 407) o powołaniu... 408) o powołaniu... 409) o powołaniu... 410) o powołaniu... 411) o powołaniu... 412) o powołaniu... 413) o powołaniu... 414) o powołaniu... 415) o powołaniu... 416) o powołaniu... 417) o powołaniu... 418) o powołaniu... 419) o powołaniu... 420) o powołaniu... 421) o powołaniu... 422) o powołaniu... 423) o powołaniu... 424) o powołaniu... 425) o powołaniu... 426) o powołaniu... 427) o powołaniu... 428) o powołaniu... 429) o powołaniu... 430) o powołaniu... 431) o powołaniu... 432) o powołaniu... 433) o powołaniu... 434) o powołaniu... 435) o powołaniu... 436) o powołaniu... 437) o powołaniu... 438) o powołaniu... 439) o powołaniu... 440) o powołaniu... 441) o powołaniu... 442) o powołaniu... 443) o powołaniu... 444) o powołaniu... 445) o powołaniu... 446) o powołaniu... 447) o powołaniu... 448) o powołaniu... 449) o powołaniu... 450) o powołaniu... 451) o powołaniu... 452) o powołaniu... 453) o powołaniu... 454) o powołaniu... 455) o powołaniu... 456) o powołaniu... 457) o powołaniu... 458) o powołaniu... 459) o powołaniu... 460) o powołaniu... 461) o powołaniu... 462) o powołaniu... 463) o powołaniu... 464) o powołaniu... 465) o powołaniu... 466) o powołaniu... 467) o powołaniu... 468) o powołaniu... 469) o powołaniu... 470) o powołaniu... 471) o powołaniu... 472) o powołaniu... 473) o powołaniu... 474) o powołaniu... 475) o powołaniu... 476) o powołaniu... 477) o powołaniu... 478) o powołaniu... 479) o powołaniu... 480) o powołaniu... 481) o powołaniu... 482) o powołaniu... 483) o powołaniu... 484) o powołaniu... 485) o powołaniu... 486) o powołaniu... 487) o powołaniu... 488) o powołaniu... 489) o powołaniu... 490) o powołaniu... 491) o powołaniu... 492) o powołaniu... 493) o powołaniu... 494) o powołaniu... 495) o powołaniu... 496) o powołaniu... 497) o powołaniu... 498) o powołaniu... 499) o powołaniu... 500) o powołaniu... 501) o powołaniu... 502) o powołaniu... 503) o powołaniu... 504) o powołaniu... 505) o powołaniu... 506) o powołaniu... 507) o powołaniu... 508) o powołaniu... 509) o powołaniu... 510) o powołaniu... 511) o powołaniu... 512) o powołaniu... 513) o powołaniu... 514) o powołaniu... 515) o powołaniu... 516) o powołaniu... 517) o powołaniu... 518) o powołaniu... 519) o powołaniu... 520) o powołaniu... 521) o powołaniu... 522) o powołaniu... 523) o powołaniu... 524) o powołaniu... 525) o powołaniu... 526) o powołaniu... 527) o powołaniu... 528) o powołaniu... 529) o powołaniu... 530) o powołaniu... 531) o powołaniu... 532) o powołaniu... 533) o powołaniu... 534) o powołaniu... 535) o powołaniu... 536) o powołaniu... 537) o powołaniu... 538) o powołaniu... 539) o powołaniu... 540) o powołaniu... 541) o powołaniu... 542) o powołaniu... 543) o powołaniu... 544) o powołaniu... 545) o powołaniu... 546) o powołaniu... 547) o powołaniu... 548) o powołaniu... 549) o powołaniu... 550) o powołaniu... 551) o powołaniu... 552) o powołaniu... 553) o powołaniu... 554) o powołaniu... 555) o powołaniu... 556) o powołaniu... 557) o powołaniu... 558) o powołaniu... 559) o powołaniu... 560) o powołaniu... 561) o powołaniu... 562) o powołaniu... 563) o powołaniu... 564) o powołaniu... 565) o powołaniu... 566) o powołaniu... 567) o powołaniu... 568) o powołaniu... 569) o powołaniu... 570) o powołaniu... 571) o powołaniu... 572) o powołaniu... 573) o powołaniu... 574) o powołaniu... 575) o powołaniu... 576) o powołaniu... 577) o powołaniu... 578) o powołaniu... 579) o powołaniu... 580) o powołaniu... 581) o powołaniu... 582) o powołaniu... 583) o powołaniu... 584) o powołaniu... 585) o powołaniu... 586) o powołaniu... 587) o powołaniu... 588) o powołaniu... 589) o powołaniu... 590) o powołaniu... 591) o powołaniu... 592) o powołaniu... 593) o powołaniu... 594) o powołaniu... 595) o powołaniu... 596) o powołaniu... 597) o powołaniu... 598) o powołaniu... 599) o powołaniu... 600) o powołaniu... 601) o powołaniu... 602) o powołaniu... 603) o powołaniu... 604) o powołaniu... 605) o powołaniu... 606) o powołaniu... 607) o powołaniu... 608) o powołaniu... 609) o powołaniu... 610) o powołaniu... 611) o powołaniu... 612) o powołaniu... 613) o powołaniu... 614) o powołaniu... 615) o powołaniu... 616) o powołaniu... 617) o powołaniu... 618) o powołaniu... 619) o powołaniu... 620) o powołaniu... 621) o powołaniu... 622) o powołaniu... 623) o powołaniu... 624) o powołaniu... 625) o powołaniu... 626) o powołaniu... 627) o powołaniu... 628) o powołaniu... 629) o powołaniu... 630) o powołaniu... 631) o powołaniu... 632) o powołaniu... 633) o powołaniu... 634) o powołaniu... 635) o powołaniu... 636) o powołaniu... 637) o powołaniu... 638) o powołaniu... 639) o powołaniu... 640) o powołaniu... 641) o powołaniu... 642) o powołaniu... 643) o powołaniu... 644) o powołaniu... 645) o powołaniu... 646) o powołaniu... 647) o powołaniu... 648) o powołaniu... 649) o powołaniu... 650) o powołaniu... 651) o powołaniu... 652) o powołaniu... 653) o powołaniu... 654) o powołaniu... 655) o powołaniu... 656) o powołaniu... 657) o powołaniu... 658) o powołaniu... 659) o powołaniu... 660) o powołaniu... 661) o powołaniu... 662) o powołaniu... 663) o powołaniu... 664) o powołaniu... 665) o powołaniu... 666) o powołaniu... 667) o powołaniu... 668) o powołaniu... 669) o powołaniu... 670) o powołaniu... 671) o powołaniu... 672) o powołaniu... 673) o powołaniu... 674) o powołaniu... 675) o powołaniu... 676) o powołaniu... 677) o powołaniu... 678) o powołaniu... 679) o powołaniu... 680) o powołaniu... 681) o powołaniu... 682) o powołaniu... 683) o powołaniu... 684) o powołaniu... 685) o powołaniu... 686) o powołaniu... 687) o powołaniu... 688) o powołaniu... 689) o powołaniu... 690) o powołaniu... 691) o powołaniu... 692) o powołaniu... 693) o powołaniu... 694) o powołaniu... 695) o powołaniu... 696) o powołaniu... 697) o powołaniu... 698) o powołaniu... 699) o powołaniu... 700) o powołaniu... 701) o powołaniu... 702) o powołaniu... 703) o powołaniu... 704) o powołaniu... 705) o powołaniu... 706) o powołaniu... 707) o powołaniu... 708) o powołaniu... 709) o powołaniu... 710) o powołaniu... 711) o powołaniu... 712) o powołaniu... 713) o powołaniu... 714) o powołaniu... 715) o powołaniu... 716) o powołaniu... 717) o powołaniu... 718) o powołaniu... 719) o powołaniu... 720) o powołaniu... 721) o powołaniu... 722) o powołaniu... 723) o powołaniu... 724) o powołaniu... 725) o powołaniu... 726) o powołaniu... 727) o powołaniu... 728) o powołaniu... 729) o powołaniu... 730) o powołaniu... 731) o powoł

Загроза величезного страйку?

Кріза вугілля в Англії.

Конфлікт між власниками копалин вугілля в Англії і шахтарями гостріше не відносився. Теперішній уряд стоїть перед новою загрозою величезного страйку, який попередній уряд ледви встиг оминувати. Кріза повстала ось-чому: деякі копалині в Англії добувають вугілля з втратами, а інші ледви вдержуються, обмежуючи продукцію до необхідних потреб. Зкінці червня 1924 р. 29.700 вуглекопів було без праці, кінці жовтня 129.994, а цього року в червні ця цифра зросла до 314.600. Кожен чотвертий вуглекоп не має праці, а кожний другий заробляє менше як 40 шілінгів^{*)} тиждень.

На протязі довгих місяців підприємства копалин шукали виходу зі становища, спричиненого зменшенням вивозу і постійним зростом фунта стерл. В останньому році вивіз вугля зменшився з 70 міль. на 52 міль. тон. Кошта продукції в деяких копалинях є такі високі, що поворот до нормального стану можливий тільки через збільшення годин праці робітників: в 7 годин на 8 і через поважну ревізію їх платень. Перспектива така: або працювати, докладаючи до копалин, себто зачинити їх, або рахувати на якісь великі державні субвенції, щоб забезпечити робітникам постійну плату, або виділати від робітників уступки в їх праці.

Власники копалин і робітники не можуть покинути до порозуміння. Бутий тов. міністра копалин Бріджмен запропонував свої послуги як посередник у конфлікті, але делегати вуглекопів відмовились почати переговори, заки власники не візьмуть назад поставлених своїх пропозицій. Коли власники відмовились від цього, уряд створив спеціальну слідчу комісію, якої метою є дослідити реальні основи конфлікту і з'ясувати факти. Ця слідча комісія не буде втручатися в представників обох ворожих сторін, а силкуватиметься об'єктивно подати фактичні інформації схильованій суспільності, яка може не розуміти, що тут діло йде про само існування вугільного промислу в Англії. Суперечка йде про платню, як у всіх таких страйках, але конфлікт має свої джерела під-

клад в національний і міжнародний економічний кризі. Крайні елементи в робітничих синдикатах хотять повести своїм неприєднанням становищем до страйку, якого наслідком була би націоналізація копалин. На річній з'їзді вуглекопів минулого тижня у Скерборі про націоналізацію говорили зовсім явно. На випадок, якби уряд не згодився на теперішні домагання, рішено відповісти генеральним світовим страйком. Крайні домагання вуглекопів такі: 6 год. робочий день і мінімальний денний заробіток 12 шілінгів. Власникам уже важко згодитись на домагання, щоб на протязі переговорів не змінювано до теперішньої плати і щоб власники заздалегідь зреклись знижувати цю плату на майбутнє.

Нема сумніву, що Англія стоїть перед загрозою великої небезпеки. Безробіття збільшується з дня на день, а лихі обставини промислу не кращають. Робітники не хотять рахуватися з причинами цих обставин і почувають силу своєї організації; починий союз: вуглекопів, рудокопів, металургів і робітників транспорту може спаралізувати весь державний організм Англії. Світовий страйк не так легко перевести в нинішніх умовах, при суперництві інтересів різних держав, але такий страйк у самій Англії міг би мати непередбачені наслідки економічної катастрофи.

Зза океану.

Закарпатські емігранти в Америці про свої права і справи.

Як доносять американські українські часописи, в Нью-Йорку відбувся 21. червня конгрес закарпатських українських емігрантів в Америці. Вони по старій звичці називають себе „руськими“, отже й конгрес свій назвали „Карпато-руським“.

З резолюцій конгресу цікаві ті, що відносяться до положення в старім краю і відношення до Чехословаччини.

Конгрес передовсім протестує проти всіх тих фактів і засобів, які мають на цілі винародовити „карпато-руське“ населення на Карпатській Русі та стверджує, що „згідно з точками мирозового договору, потвердженими чехословацькою конституцією, урядом мовою карпато-руської території є малорусська мова, котра ввиду цього повинна мати характер національної мови, а не мови меншости“.

Появляючись конгрес домагається установлення границі Карпатської Русі таким способом, щоб в них були включені всі землі, заселені „руським“ народом, на півдні від карпатських гір; введення в життя автономії і скликання автономного союму; установлення юрисдикції губернатора автономної території таким способом, щоб губернатор був найвищою публічною властю краю; такої внутрішньої організації всіх сторін адміністративного, економічного і культурного життя, як це було здійснено в бувшій Хорватії, в рамках бувшої Австро-Угорщини.

Далі йдуть дрібніші домагання, практичні, між иншим про zatrudнення урядників „карпато-руської народности“ як в краю, так і за кордоном, в дипломатичній чесько-словацькій службі, домагання державної гімназії в Празі і т. п.

Конгрес жадає відповіді чехословацького правительтва на свої до нього жадання протягом трьох місяців, а коли тої відповіді не дістане, „тоді Екзекутивний Комітет конгресу поведе діяльність Карпатської Русі по такій лінії, де карпато-руський нарід не буде потребувати кланятися“ (21).

Є також резолюція, щоб розпочати роботу для навазання зносин з „нашими угнетеними карпато-руськими братами в Галичині і Буковині, в цілі несення помочі одні другим в нашій общій неволі“.

Не знати, яке враження зробить ухвали цього конгресу на чехословацьке правительтво і чи воно взагалі візьме їх під розвагу. Але при цім варто погадати, що Чехи дістали для себе Закарпатську Україну головню завдяки закарпатській еміграції в Америці, яку „обворожив“ сам Масарик і дістав від неї згоду на прилучення до Чехословаччини нашої Закарпатської провінції. Отже ця обставина говорила б за те, що чехословацьке правительтво не повинно би перейти до порядку денного над голосом тих, з ким воно умовлялося про долю Закарпатської України. Так би повинно бути. Але екекутива конгресу мабуть довше буде ждати на відповідь, ніж три місяці, коли взагалі її дістане...

Ще треба зауважити, що хоч конгрес закарпатських емігрантів відбувся під сильними російськими і москвофільськими впливами, але його резолюції під оглядом політичним і навіть культурним відповідають на загаль політичному становищу, яке займають українські

елементи як на Закарпатській Україні, так і на інших західно-українських землях: Адже емігранти домагаються української („малоруської“) мови як мови офіційної на Закарпатті і пошанування її, як мови населюючого Закарпаття народу! Спеціальна резолюція говорить про навазання зносин з „братями в Галичині і Буковині“ і з цього повинні скористати перш досім українські емігрантські організації в Америці й дійсно навазати ті відносини та постаратися об'єднати життя закарпатських „руських“ з москвофільського намулу, постаратися втагати їх до спільної акції на добро старого краю.

Дещо про народну „самозамкненість“.

В. Зріст народної енергії і капіталу.

Нація, як і кожний фізіологічний організм, потребує необхідного для свого найприроднішого сегетативного існування життєвих соків, без яких ніяке життя вдержатися не може. Такими соками для фізіологічного організму є кров, лімфа, субстанції т. зв. внутрішнього виділювання жезел, то що. Для національного організму таким найголовнішим життєданим соком є народне багатство — капітал. Як кров кружляє по всіх судинах фізіологічного організму, так кружляє капітал у формі товарообміну чи то як гріш, чи як продукт праці або товар, чи як сама праця по всіх руслах народного організму і розливаючись доходить до найглухіших його закутків. Кожна нація мусить розпорятися певним засобом капіталу, вона безумовно продукує його, як фізіологічний організм продукує кров й інші життєдатні соки. Без капіталу народ не дасться подумати, так як неможливий живий організм без крові. На народний капітал складаються багатства землі, фабрики, промисли, рукоділля, запасові гроші (монети, банкноти, цінні папери, кредити і т. и.), різного рода мастки, підприємства, торговельні склади і їх оборот і т. д., накінець мізок думаючих і вчених людей і руки працюючих робітників.

Усе це становить у сучасній нашій т. зв. капіталістичній добі живу енергію народу; чим більше багатства, тим більша енергія нації. Завданням народної політики є заховати цю енергію в народі і та, щоб вона без користі для його

*) 20 шілінгів — фунт = 5 доларів.

МІХ. РУДНИЦЬКИЙ.

4)

Літературно-наукові непорозуміння.

Чорнило, вода і кров. — Згангренований ювілей. — Редакційна трагедія задля 5 вол. — Воскресіння і вмирання письменників.

Найсильніша частина оборони вартости „Л. Н. Вістника“ звернена на адресу „Діла“ зі запитом: „чому він не прийшов йому з прикладом“. Найсильніший аргумент у цій обороні це патетичний оклик зачудовання „як то так виходить, що всі ці самі автори, коли пишуть у ЛНВ, то саму „саламаку“, а як, скажім, у „Ділі“ то самі прекрасні річі?“. У цьому найімовнішому запиті можна знайти все роз'яснення, як редакція „Л. Н. В.“ розуміє завдання літератури. Адже ясно, що цей самий твір має зовсім инакшу вартість у часописі і в журналі. У газеті від авторів домагаємось тільки продукції, — від журналу — творчости. У часописі пишеться чорнилом і водою, у журналі чорнилом і кровю. Те, що в „Ділі“ є доброю публіцистичною статтею, яка на другий день іде разом з газетою у відоме місце, в літературно-науковій журналі має претенсію на літературну стійність.

Для політичного денника на першій плані стоять актуальні політичні події — саме ті, про які редактор „Л. Н. Вістника“ складає найбільша свої статті! Завданням літературно-наукового журналу є дати нам саме те, чим не може цікавитись і на що не має місця політичний денник. „Що“ має обов'язок більше місяця присвятити некрольогу нашого звичайного громадянина, ніж смерті найбільшого європейського письменника або вченого. Такою є доля півфіційного денника, для якого фактичного провінціального життя є важливіші, ніж великі ідеї. Та який редактор „Діла“ зважився би доказувати з патосом, що воно — цікаве? Чи цікавим є стан нашої політики, школи, земельної справи та нерка? Але чому всі ці до загину нудні справи мають бути аргументом, що в царині всесвітньої науки та літератури є все, менше-більше, так само?

Повною рутенського гумору є відповідь редактора „Л. Н. Вістника“, що він нехтував свідомо такими „витворами моральної згнилизни і розкладу“ як всі Тагори, „бездарности, що отримали припадкою нагороду Нобля“ і не регаував на „біжучі події“ з літературного життя, як це роблять „критики з душею репортера“. Нехай і так. Європейські критики всі

на купу очманіли, добавлючи великого поста в Тагорі. Реймонт є Поляк і тому можна його промовчати, хоча би всі журнали світа містили статті про нього, а в нас усі знали його бодай з прегарного Павликівського перекладу „Мужиків“, за які саме одержав Ноблівську нагороду. Та між цими нагородженими були такі „революціонери“ як Ірландець Ітс. Чи європейська література кінчиться на Барбісах та Маргерітах? Покликуватись на голос одного німецького критика, що Німеччина переживає повенну літературну кризу і пояснювати, що така криза є не лише в ній, може хіба людина, яка не має зеленого поняття про незначиний розвиток літератури, саме по війні, у Франції, Англії та Італії. Помер нпр. Д'юзеф Конрад — велетень світової літератури, супроти якого Бенуа або Джек Лондон є другорядними письменниками. Чи „Л. Н. Віст.“ бокину бодай про нього? Чи почванитись ерудицією і назвати сотку імен з європейських літератур, про які писали в останніх трьох роках усі літературні журнали? Спитайте інтелігентного книжаря — навіть цей знає. Та згодімся нпр., що Тагор є бездарністю; — чому-ж би не протиставити йому величавого Рільке, з якого „Л. Н. Вістник“ дав тільки куші зразочки перекла-

діа, без слова характеристики! Чому в нагоди відзначення Реймонта не присвятити студії Стефанікові, щоб доказати вищість нашого знавця мужицької душі? Або його суперником Гардіму, Ібансозі та Маннові? Яке значіння мають гомики цитовані привішші Кіплінга, та Рузвельта, Бергсона чи Сореля — коли про них саме в журналі нічого не було? Прегарною є фраза про великих авторів, „уроджених сто літ тому, якими зачитується весь світ“ і які є більше вартісні від усіх жуаучих — але де вони є в „Л. Н. Вістнику“?

Висловлюючись своєзвизання: чому літер.-наук. журнал не поміщує бодай агадок про якісь нововиздані твори та нових письменників? — а його редактор прикидається бучим-то ніланим, бучим-то дотепним кажучи: „Чиж то так такко скласти мудру й цікаву хроніку? трошки про цісареву Зигу, трохи про щіплення віспи, а там про гебрайський університет, про малполлода, або про жірафу о (I) двох головах та про інші літературні й наукові чинники (II)“ Все йому агається, що тут діло йде про газету. А поруч з тим з трагічним патосом подає всім до відомої таку редакційну тайну: „на пренумерату хоч би одного загран. журналу видання, то не має ніяких фондів...“ Наїти

раком не пропадала. Бо являючись природою витворювати наближених запасів енергії, протичиння найбільш багатих, якіні і багатства виконуватимуться з його рук і передлються в кишеню ниніш. Це подібно до того, якби бездумно виточувати кров з даного організму в користь і пожиток інших організмів. До якогось часу може організм поповнювати виточену з нього кров, але на довгу мету воно так не піде. Організм ниніш, хирлі, стає анемічним, надмірно туге.

Шоби наповнити утраті потрібних прагатиюні соків, до цього служить його самозамкненість. Николі міністр фінансів зорко стежить за тим, шоби народних багатств не виводили даром поза межі держави, то він власне йде по шлях державної самозамкненості, бо кожна втрата без відповідної компенсації частини народнього багатства (хоч би це був і приватний часток) спричинює шкід до даному народові, бо порушує його національне багатство.

Отже до національної самозамкненості буде належати в періоді міри нерасколювання усіх життєвих потреб своїми власними силами, значить силами і працею виключно тільки самих членів даної нації. Народ мусить старатися організувати і розвинути працю своїх членів таким способом, щоби за праця могла відповісти всім вимогам суспільного і приватного життя. Така організація мусить розгортатися на всі ділянки народного життя, обніматися всю продукцію матеріальну чи духову, щоби ні одна одиниця даром не пропадала для нації, щоби кожна одиниця могла найти в своїй нації відповідне для себе життя, а з другого боку, щоби кожний член мав спроможитися користуватися у всьому, що йому потрібно, виключно тільки продуктами своєї нації. До такої організації примувати мусять найближчі ті народи, в яких історія обійшлася по мачошиному, бо вони найменше можуть витримати утрату життєздатних соків. Для таких бідрашних народів, які не вспіли в історії своєїго розвитку накопичити багатства (фізичного чи духового), остється тільки життя в самозамкненості, щоби випродуковане народом майно і його життєва енергія не витрачувалися в його рух, а наваляки, щоби ці багатства постійно зоставалися в його посіданні, щоби в його руках росли, зростає, розвивалися.

З цього сказаного стане прозримим, що першим і найважливішим постулатом для переселення в життя народньої самозамкненості буде тверде постановлення і до крайніх голниць послідовне довершення принципу: „Свій до свого“. Гасло „Свій до свого“, який впродовж архаїчного голосним гомоном по різних країнах, вступом, щоби розпочати акцію для народньої самозамкненості. Це є підвалина для світової будови нації; від її твердості і неоповитності буде залежати видержаність і сила самого будинку. „Свій до свого“ являється вступним іспитом для засвідчення, чи суспільність має в собі ладатки для створення могутнього народнього організму, який має в майбутності здійснити рівнорядне місце поміж іншими народами. На ніщо не придалуться найгарніші поклики і заклики розумних і більш темучих одиниць до суспільства в роді: „беріть промисл у свої руки“, „створюйте фабрики“, „поширяйте торгівлю“ і т. и., якщо суспільність не владася ще за абсолютне проведення в життя першого основного постулату: „свій до свого“. Навпаки, коли цей постулат окажется уже здійсненим, тоді все инше прийде само собою: повстане великий промисл, виростатимуть фабрики, розвиватиметься мистецтво і преса, розквітне торгівля. Бо ніщо инше не має такої експанзивної сили, як капітал.

Це лежить уже в самій природі капіталу, що він мусить знайти відплив для своєї енергії, він ломить кордони, готов розсадити все, щоб добути царину збугу для своєї надашки, коли виросте до більшої міри. Хоч яким парадоксальним сміливим може видаватися такий висказ, однак він відповідає дійсності: не капітал служить нації, а навпаки нація служить капіталові, нація являється невольником капіталу (в розумінні великого капіталу). В нашій сучасній добі нація йде в хвості капіталу, а не навпаки. Всі завоєвницькі набіги, найбільш кровопролитні війни, поневолення слабших народів відбуваються по приказу і по волі деспота — капіталу. Не стільки імперіалістична удача народів, скільки експанзивна сила капіталу примушує народи до ворогування і взаємного поборювання себе. Націоналістичний імперіалізм є в своїй суті більш симптомом експанзивності капіталу, ніж невідлучною прикметою самої нації. Найбагатші народи є звичайно і найбільш ім-

періодистичними, бо капітал ніколи
ще не був і не буде насичений.

Можливо не глядіти зі симпатією на капітал, що має такі негасні прикмети, можна відчувати для нього відразу, ненависть, погорту, та кожна нація в нинішній добі мусить виситися « шим посидличим сувереном землі, мусить старатися приєднати його до себе. Тому треба добувати всім зусиль, що поминати як найбільше народнього багатства. До цієї мети провадити тільки допомога народньої самозамкненості і праці. Ілі два скоординовані поступати мусять бути нероздільно зв'язані, якщо амальня народу мають вирити успіх. Якби не дивовижно не зсучало, одначе я смію твердити, що самозамкненість не тільки потягнє народню ініціативу, але вона подвоює, потроє охоту до праці, і в консекеквенції і саму працю — і з цього погляду являється найкращим точом, щоб добути народне багатство. Самозамкненість особливо пригожа, а то й необхідна для народів поборкваних, присланих, поприроді більш лінивих і невеличкої ініціативі. Самозамкненість і праця мусять йти в парі і вони звичайно йдуть у парі. Ні сама праця без самозамкненості, ні самозамкненість без праці не доведуть націю до незалежнення життя, до визволення зпід гнету сильнішого. Самозамкненість і праця — це дві стежини, що зливаються в одну дорогу, яка одинако доступна хоч би для найбільше поневолених народів і яка дає повну гарантію успіху, якщо тільки народ проявить непохитну волю станути твердо і йти послідовно по ній. Попровадити народ по цьому шляху — ось благородне і вдячне завдання для керівників-політиків.

Иван Перегін.
(Докінчення буде.)

маленького, як наслідок «реальної»
політики панів Радха, Тона et cons.

Колч соцістичні манери розглаголюють вже тепер, у другому медовому місяці, в широті подружньої любови ендеші, і потішають себе сучаттями "справжньої польської демократії", то мають погарику нагоду ствердити дошляість своєї піри на цикло статтей, які саме тепер дружує орган П. П. С. "Дзіннік Людола". Щу правду редакція "Дзінніка Л." заволає, шче надіслані статті "З кол хвільської соціалістичної партії", а проте вона ні словом не застерігається проти лизодів автора.

У тих статтях докладається, що заключена польсько-жидівська угода не є угодою поміж двома народами, двома громадянствами, а тільки поміж двома реакційними верствами зі спільною гешефтарською платформою.

...Удівлялися і устільки єдиного
права! І що то? Вет розвиток блоку
національних меншостей відказався на
можливість добуття вітла. Єдине стигла
туди, де могла бути союзника союзник,
співрозного і дуже легкого до повстання
...Полська співачка могла бути со-
юзницею серед українських і білоруських
селян. Тем союзником могла бути лише
світлиця. І націоналісти дозвинули бути
дівчиною до засвоєння: лист у справі На-
вештине до п. Соколов, трохи хайдерів
і півхайдера і на нім вівелі. До роз-
писського арештара жидівське міщанство
було змичиним відгоголова. Гравіні-
даєшайста супроти посядаючих клас півну
жовтого народу лежала в його крові. Та
було в Роді, де Геруелі надскасував до
Плевачого після кишинівського погрому, та
було в Австрії, де пишущо ролю слові-
стіа града каг'дешки'.

Ставерджуючи даліше клерикально-обскурантний характер енциклопедичної угоди, автор сумнівається, щоб

Громадянство так легко згодилось на її ратифікацію.

Отже і «демократія» відлеку-
ється...

На маргінесі ідилії.

„Розвуй” і — приятелі мін. Ст. Грабського про жидівську угоду. — Цикль статей про жид. угоду в „Дзвіннику людовім”. — Де „Хв’ля” шукає союзників поети „Діля”?

Останньої неділі в 11 год. зранку відбулося в салі польського „Сокола“ у Львові велике віче, скликане ославленням „Розв'язом“ для справи угоди, заключеної поміж жидавіським колом з пос. Райхом на чолі і польським урядом під егідою Станіслава Грабського. Сама фірма, під якою відбулося віче, пояснює його характер: це були найблизші співпартійники й політично-однодумці головного носія й контрагента угоди, згаданого вгорі міністра Станіслава Грабського. Отже здавалось би, що постанови віча мусять покриватись з відомими е-муніціями братів Грабських, а настрій на ньому повинен бути широким-сердечним, як доказ проломання ледів міжнаціональної польсько-жидавіської гризні й цькування. На-віна навія!

Передусім відчитано на вічу телеграму голови ЗЛН д-ра Глобінського, який запевнив, що переадресі нещодавно розмови членів польського уряду з жидами та заключений ними пакт не вряє в нічому Зайонаку людство-народозаго, та що відношення партії до жидівської проблеми не підлягло найменшій зміні, — партії, яка, не слід забувати! — є головною підпорою уряду!

Отже по обширній дискусії, в якій забирали голос м.н. послі Прушинські і Мончинські — керівники "Організації народових" і володарі польської публичної opinii — віче ухвалило резолюцію, в якій стверджено, що угода польського уряду з жидівським колом не повинна доплатити на трактування Жидів як чужого державі елементу; висловлено теж енергійний протест проти евант. удалення Жидів яких-небудь господ. концесій та економічних користей.

Там выгладас, чердам в антисемитской полицие польского гро-

Не маючи вже чого хизатись в обороні поганой справи перед критикою „Ціло“ й інших українських часописів, „Хвіла“ найшла собі союзника у станиціславській крунівській реалішці, видавній польською дефензивою, званій нахабля „Селянським Прапором“. У статті п. н. „Політика біжучого дят“ з 20. ч. м. „Хвіла“ цитує цілий уступ з названої газети, ні словачком не згадуючи, що це за орган і хто це казав йому боронити життєське коло та нападати на „Ціло“. „Хвіла“ захоплена компліментом анонімових однодумців Ількова, що молвля, Жиди „це старий нарід, який не ставить своєї будуччини на лотерію“, і цинічно признає, що дійсно краще Жидам робити угоду, маючи українські мандати ніж без них. Та ще й додає від себе „Свята правда“.

Справді, вже ниніше не може до-
котись ніякий шануючий себе ор-
ган без огляду на національне об-
личчя та соц.-політ. платформу, я-
ко з того місця, де починається со-
юз з анонімовими організаціями де-
фензиви.

Голод і повінь.

Бюлетень ч. 15.

Нрає того Комітату Допомоги „Голод
ному Селу“ за місяць липень 1923 р.
Допомога з Вел. України.

Від Українського Червоного Хреста в Харкові перебуло далішних два вагони пшениці. Ці вагони Красний Комітет скерував: 1 вагон в повіт Могилів-Подільський, а другий вагон в повіт Добруш-Бірка. До цього часу в ІІІІ Україні прийшло 18 вагонів збіжжя, з них 2 вагони вчеплено, 2 жита і 14 пшениці.

Призначення допомоги.

Красный Комитет назначил доверенного
для посылки Устрики доверенного 500 золотых.
В деятельности Комитета Праці.

Комітет Праці на своїх засіданнях 1 і 12 липня обміркував справу про подальше існування Комітету Допомоги Голодному Селу. Увадивши, що Комітет до закінчення ретельно обдумавши має перетворитися в постійну організацію. — «Клясичне

гукор смішиних своєю повагою Нар-
одів має свої межі. Послухайте
може добрі і робіть як хочете —
знайте або смійтесь! — наш єди-
ний літер.-науковий журнал, який
видається в центрі галицького на-
укового руху, в будинках нашої
„Академії“, не має там ні одного
галицького журналу. Сама літе-
ратурна секція „Наук. Тов. ім. Шев-
ченка“ має кілька десятків членів,
включає одного французького
та одного англійського журналу
кдає разом не більш як 5 вол.
в місяць — і всі вони до купи, ра-
зом в „Бібліотекою Тов. Шевч-
ка“ а сина на них склястися. А од-
ночасно послухайте програми „оди-
ночки ратуюн нашої культури се-
на думку редакції тісний контакт
з „Вісником“! (1) Тепер розумієте
чи, що це значить контакт зі за-
хідно-європейською культурою у
галицьких редакторів?

Marie

grandiosa official's таких
маєток доходять до того, що
якби записують, на свій рахунок
чисті пробудження творчості Сте
фани й Черемшини, кажучи при
се так: у певній іншій краї, ко
що зомусь журналові удалості
по довгий мовчачі змусити за
говорити стару гвардію.
Судоб літературне свято". А кри
жукати "Діалог" не значить "ди
ти на стіл Стефаники, Ле Боні
і пр." І як негов Он заповість жу

наду кінчилась надрукуванням кількох добрих творів кількох великих письменників! Хочете по трьох лігах дізнатися про компетенції редактора літ.-наук. журналу? Їх легко засувати; не треба аж стільки мудрих цитованих прізвищ та такої закарлюченої абстрактної фразеології, якою ви імпуєте людям, дарма, що трохи за пізно навчаєте мене, як це легко пишуть Французи про наукові проблеми. Редактор літ.-наук. журналу мусить так само вміти поводитись з рукописами оповідань, поезій чи наукових статей, як публіцист зі статтями в газеті. Знаєте вже, що це значить? Ці мусить не лише рішати, що вірш, оповідання або критичний нарис є кепські, але мусить уміти конкретно, як лікар, показати на те, чим вони нездужають, а коли треба: виправити їх.

А на хлопську мову це значить ось що: коли вмере Льюїс-Джордж, то «ЛНВ-к» негайно вшкванить велику темпераментну статтю; коли вмирають великі письменники та вчені і з'являються їх твори, редакція відповідала, що не має грошей на передплату журналів, з яких могла би дізнатись, хто вони такі і що вони варті.

С продолжения буде.

—

